

شرکتهای تضامنی

نحوه تشکیل شرکت تضامنی

مثال : آقای حمید و امیر در تاریخ ۱۳۸۲/۶/۳۱ قصد شریک شدن و تأسیس یک شرکت تضامنی را دارند ، از این جهت داراییهای خود را برای شروع این شرکت گردآوری می کنند داراییهای آنها به شرح زیر است :

آورده امیر	آورده حمید	
۵,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	وجوه نقد
	۷۰,۰۰۰	موجودی کالا
	۳۰,۰۰۰	حسابهای دریافتی
	۴۵۰,۰۰۰	تجهیزات کامپیوتری
۱۰۰,۰۰۰	(۸۵,۰۰۰)	نرم افزار کامپیوتری
	(۵,۰۰۰)	حسابهای پرداختی
	(۵,۰۰۰)	ذخیره مطالبات مشکوک الوصول
<u>۱۰۵,۰۰۰</u>	<u>۴۷۰,۰۰۰</u>	سرمایه = دارایی - بدهی

حال باید سرمایه آنها برای تشکیل شرکت ثبت در دفتر شود و ترازنامه اول دوره گرفته شود

ثبت حسابداری : (مبالغ به هزار ریال میباشد)

	۱۰,۰۰۰	وجوه نقد
	۳۰,۰۰۰	حسابهای دریافتی
	۷۰,۰۰۰	موجودی کالا
	۴۵۰,۰۰۰	تجهیزات کامپیوتری
۸۵,۰۰۰		حسابهای پرداختی
۵,۰۰۰		ذخیره مطالبات مشکوک الوصول
۴۷۰,۰۰۰		سرمایه حمید

بابت ثبت سرمایه گذاری حمید در شرکت تضامنی

	۵,۰۰۰	وجوه نقد
	۱۰۰,۰۰۰	نرم افزار کامپیوتری
۱۰۵,۰۰۰		سرمایه امیر

بابت ثبت سرمایه گذاری امیر در شرکت تضامنی

ترازنامه اول دوره

شرکت تضامنی حمید و امیر

ترازنامه

تاریخ ۱۳۸۲/۶/۳۱

	دارائیهایی جاری :		
۸۵,۰۰۰	بدهیهای جاری :	۱۵,۰۰۰	وجوه نقد
	حسابهای پرداختی		حسابهای دریافتی ۳۰,۰۰۰
			کسرمی شود: (۵,۰۰۰)
			ذخیره م م
		۲۵,۰۰۰	جمع :
		<u>۷۰,۰۰۰</u>	موجودی کالا
		۱۱۰,۰۰۰	جمع دارائیهایی جاری :
	سرمایه :		دارائیهایی ثابت (غیرجاری):
	سرمایه ۴۷۰,۰۰۰	۴۵۰,۰۰۰	تجهیزات کامپیوتری
	سرمایه ۱۰۵,۰۰۰	<u>۱۰۰,۰۰۰</u>	نرم افزار کامپیوتری
<u>۵۷۵,۰۰۰</u>	جمع سرمایه ها:	<u>۵۵۰,۰۰۰</u>	جمع دارائیهایی غیرجاری :
<u>۶۶۰,۰۰۰</u>	جمع کل بدهی و سرمایه:	<u>۶۶۰,۰۰۰</u>	جمع کل دارائیهایی:

نحوه تقسیم سود و زیان شرکت تضامنی

۱- تقسیم سود و زیان به نسبت سرمایه شرکاء :

در صورتی که نحوه تقسیم سود و زیان در شرکت نامه مسکوت مانده باشد ، بر اساس قانون تجارت ایران ، سود و زیان به نسبت سرمایه هریک از شرکاء بین آنها تقسیم می شود.(مبالغ به هزار ریال می باشد)

مثال :حسین و محسن یک شرکت تضامنی تشکیل داده و در آن به ترتیب ۱۲۰,۰۰۰ و ۴۰,۰۰۰ (جمعاً ۱۶۰,۰۰۰) سرمایه گذاری نموده اند اگر سود ویژه شرکت در اول سال ۹۰,۰۰۰ باشد و در اساسنامه نحوه تقسیم سود و زیان مسکوت مانده باشد . سهم سود هر یک از شرکاء چه مبلغ می باشد؟

$$\text{سهم حسین} = ۹۰,۰۰۰ \times ۷۵\% = ۶۷,۵۰۰ = ۱۲۰,۰۰۰ \div ۱۶۰,۰۰۰ \times ۱۰۰$$

$$\text{سهم محسن} = ۹۰,۰۰۰ \times ۲۵\% = ۲۲,۵۰۰ = ۴۰,۰۰۰ \div ۱۶۰,۰۰۰ \times ۱۰۰$$

۲- تقسیم سود و زیان به نسبت ثابت :

چنانچه در مثال قبل نسبت تقسیم سود و زیان بین حسین و محسن در شرکت نامه به ترتیب $\frac{2}{3}$ و $\frac{1}{3}$ عنوان شده باشد ، سهم سود هر یک از شرکاء و نسبت آن به شرح زیر می باشد.

$$\text{سهم حسین} = 90,000 \times \frac{2}{3} = 60,000$$

$$\text{سهم محسن} = 90,000 \times \frac{1}{3} = 30,000$$

ثبت سود و زیان به سرمایه :

حساب خلاصه سود و زیان ۹۰,۰۰۰

۶۰,۰۰۰ سرمایه حسین

۳۰,۰۰۰ سرمایه محسن

بابت ثبت اختصاص سود ویژه در حساب سرمایه گذاران

چنانچه به جای سود ، مبلغ ۹۰,۰۰۰ زیان حاصل شده باشد ثبت آن به شرح زیر خواهد بود :

۶۰,۰۰۰ سرمایه حسین

۳۰,۰۰۰ سرمایه محسن

حساب خلاصه سود و زیان ۹۰,۰۰۰

بابت ثبت اختصاص زیان ویژه به حساب سرمایه گذاران

۳- تقسیم سود و زیان به نسبت سرمایه و خدمات شرکاء :

گاهی اوقات ممکن است یک شریک باتجربه تر و اثربخش تر در سودآوری ، بدون توجه به میزان سهم الشرکه ، سهم سود بیشتری را طلب نماید .

مثال : در مثال ابتدایی حسین و محسن چنانچه در اساسنامه قید شود ۵۰,۰۰۰ از سود ویژه به نسبت سرمایه و ۲۶,۰۰۰ از سود بر مبنای خدمات انجام شده توسط شرکاء به ترتیب حسین ۱۰,۰۰۰ و محسن ۱۶,۰۰۰ و باقیمانده سود به مبلغ ۱۴,۰۰۰ نسبت مساوی بین شرکاء تقسیم شود . مطلوب است محاسبه سهم سود هر یک از شرکاء و ثبت آن در دفتر روزنامه .

مبلغ سود	سهم سود حسین	سهم سود محسن
۵۰,۰۰۰	$۵۰,۰۰۰ \times ۷۵\% = ۳۷,۵۰۰$	$۵۰,۰۰۰ \times ۲۵\% = ۱۲,۵۰۰$
۲۶,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۶,۰۰۰
۱۴,۰۰۰	۷,۰۰۰	۷,۰۰۰
<u>۹۰,۰۰۰</u>	<u>۵۴,۵۰۰</u>	<u>۳۵,۵۰۰</u>

ثبت : حساب خلاصه سود و زیان ۹۰,۰۰۰

سرمایه حسین ۵۴,۵۰۰

سرمایه محسن ۳۵,۵۰۰

بابت ثبت اختصاص سود ویژه به شرکاء

۴- تقسیم سود و زیان بر اساس حقوق و بهره :

ممکن است سود شرکاء در یک شرکت تضامنی بر اساس حقوق هر یک از شرکاء و بهره سرمایه آنها(سهم الشرکه) بین آنها تقسیم گردد.

مثال : در مثال ابتدایی بر اساس شرکت نامه حقوق سالانه حسین ۱۰,۰۰۰ و محسن ۱۵,۰۰۰ به آنها اختصاص یافته است ، پس از اختصاص حقوق به مانده سرمایه هر یک از شرکاء بهره ای معادل ۱۰٪ تعلق می گیرد و باقیمانده سود به نسبت تساوی بین شرکاء تقسیم می شود .

در این صورت نحوه محاسبه بشرح زیر خواهد بود:

مبلغ سود	سهم سود حسین	سهم سود محسن
۲۵,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰
۱۶,۰۰۰	$۱۲۰,۰۰۰ \times ۱۰\% = ۱۲,۰۰۰$	$۴۰,۰۰۰ \times ۱۰\% = ۴,۰۰۰$
۴۹,۰۰۰	۲۴,۵۰۰	۲۴,۵۰۰
<u>۹۰,۰۰۰</u>	<u>۴۶,۵۰۰</u>	<u>۴۳,۵۰۰</u>

ثبت : حساب خلاصه سود و زیان ۹۰,۰۰۰

سرمایه حسین ۴۶,۵۰۰

سرمایه محسن ۴۳,۵۰۰

بابت ثبت اختصاص سود ویژه به شرکاء

مثالی دیگر: حسین و محسن یک شرکت تضامنی تشکیل داده اند و در آن به ترتیب ۱۲۰,۰۰۰ و ۴۰,۰۰۰ سرمایه گذاری کرده اند، اگر سود ویژه در اولین سال ۴۰,۰۰۰ باشد و بر اساس شرکت نامه حقوق سالانه حسین ۱۰,۰۰۰ و محسن ۱۵,۰۰۰ باشد و پس از آن به مانده سرمایه هر یک از شرکاء بهره ای معادل ۱۰٪ تعلق بگیرد و نتمه سود به نسبت مساوی بین آنها تقسیم شود، مطلوب است محاسبه سود ویژه برای هر یک از شرکاء

مبلغ سود	سهم سود حسین	سهم سود محسن
۲۵,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰
۱۶,۰۰۰	$۱۲۰,۰۰۰ \times 10\% = ۱۲,۰۰۰$	$۴۰,۰۰۰ \times 10\% = ۴,۰۰۰$
(۱,۰۰۰)	(۵۰۰)	(۵۰۰)
<u>۴۰,۰۰۰</u>	<u>۲۱,۵۰۰</u>	<u>۱۸,۵۰۰</u>

برداشت سرمایه

برداشت هر یک از شرکاء برای تأمین هزینه های زندگی مجاز در حساب برداشت هر یک از شرکاء ثبت می گردد. مثلاً چنانچه در مثال قبل حسین در سال ۳۰,۰۰۰ و محسن ۲۰,۰۰۰ برداشت نمایند حساب سرمایه و برداشت آنها به شرح زیر خواهد بود:

۳۰,۰۰۰	برداشت حسین
۲۰,۰۰۰	برداشت محسن
۵۰,۰۰۰	وجوه نقد
	بابت برداشت هر یک از شرکاء

سرمایه محسن	سرمایه حسین	برداشت حسین	برداشت محسن
۴۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰
۱۸,۵۰۰	۲۱,۵۰۰		

در نهایت مانده حساب برداشت در پایان سال به حساب سرمایه منتقل می گردد.

ورود شریک

(کلیه مبالغ به هزار ریال می باشد)

شرکت تضامنی تا زمانی که شرکایش در واحد تجاری باقی هستند دوام دارد، پذیرش یک شریک جدید و یا خروج یکی از شرکاء موجب انحلال شرکت تضامنی و شکل گیری یک شرکت تضامنی جدید و با همان نام قبلی می گردد.

۱ – ورود شریک جدید از طریق خرید سرمایه شرکاء قدیم :

مثال : حسین و محسن شرکاء شرکت تضامنی حسین و محسن هستند و وضعیت شرکت آنها به قرار زیر می باشد

ترازنامه شرکت

۱۱۰,۰۰۰	جمع بدهیها :	۱۰۰,۰۰۰	وجوه نقد
۱۲۰,۰۰۰	سرمایه حسین	۲۲۰,۰۰۰	سایر دارائیها :
۹۰,۰۰۰	سرمایه محسن		
<u>۳۲۰,۰۰۰</u>	جمع بدهی و سرمایه	<u>۳۲۰,۰۰۰</u>	جمع کل دارائیها:

با توجه به موفقیت و سودآوری تجارت آنها حسن پیشنهاد می نماید که سرمایه حسین در شرکت را به مبلغ ۱۵۰,۰۰۰ از وی خریداری کند ضمن موافقت محسن ، حسین از شرکت خارج و حسن به عنوان شریک جدید پذیرفته می شود .

مطلوب است ثبت انتقال سرمایه؛

ثبت :

سرمایه حسین ۱۲۰,۰۰۰

سرمایه حسن ۱۲۰,۰۰۰

بابت انتقال سرمایه حسین به حسن

۲ – ورود شریک جدید از طریق سرمایه گذاری در شرکت :

راه دیگر برای ورود شریک جدید، سرمایه گذاری در شرکت به جای خرید سرمایه شرکاء موجود می باشد .

مثال : در مثال قبل فرض کنید حسن پیشنهاد می نماید با سرمایه گذاری زمینی به ارزش ۵۰,۰۰۰ و وجه نقد ۷۰,۰۰۰ وارد شرکت جدید شده و صاحب ۳۶% سهام گردد. در این صورت ثبت سرمایه گذاری حسن و ترازنامه جدید آنها به شرح زیر خواهد بود:

ثبت :

زمین	۵۰,۰۰۰
وجوه نقد	۷۰,۰۰۰
سرمایه حسن	۱۲۰,۰۰۰

بابت ورود شریک جدید در شرکت

ترازنامه :

وجوه نقد	۱۷۰,۰۰۰	جمع بدهیها :	۱۱۰,۰۰۰
زمین	۵۰,۰۰۰	سرمایه حسین	۱۲۰,۰۰۰
سایر دارائیهها :	۲۲۰,۰۰۰	سرمایه محسن	۹۰,۰۰۰
		سرمایه حسن	۱۲۰,۰۰۰
جمع کل دارائیهها :	۴۴۰,۰۰۰	جمع بدهی و سرمایه	۴۴۰,۰۰۰

$$\text{سهام حسن} = 36\% = 120,000 \div 330,000 \times 100$$

۳ - ورود شریک جدید از طریق سرمایه گذاری در شرکت و اختصاص پاداش به شرکاء قدیم :

چنانچه یک شرکت تضامنی در وضعیت سودآوری خوبی باشد ممکن است شرکاء برای ورود یک فرد به شرکت از وی مبلغ بیشتری طلب می نمایند.

مثال : در مسأله اول فرض کنید که حسین و محسن بطور یکسان در سود و زیان شرکت سهیم هستند در این زمان شرکاء توافق می نمایند که حسن با سرمایه گذاری ۱۰۰,۰۰۰ در شرکت به ازای ۲۵% سرمایه شریک شود ، در این صورت ثبت سرمایه گذاری حسن و ترازنامه شرکت به شرح زیر است :

$$\text{سرمایه شرکت قبل از ورود حسن} = 210,000 + 90,000 = 300,000$$

$$\text{سرمایه جدید شرکت} = 300,000 + 100,000 = 400,000$$

$$\text{سهام سرمایه حسن} = 25\% \times 400,000 = 100,000$$

$$\text{اضافه شدن به سهم حسین و محسن هر نفر} = 11,250 = 22,500 \div 2 = 100,000 - 77,500$$

ثبت : وجوه نقد ۱۰۰,۰۰۰

سرمایه حسن ۷۷,۵۰۰

سرمایه حسین ۱۱,۲۵۰

ترازنامه شرکت

۱۱۰,۰۰۰	جمع بدهیها :	۲۰۰,۰۰۰	وجوه نقد
۱۳۱,۲۵۰	سرمایه حسین		
۱۰۱,۲۵۰	سرمایه محسن	۲۲۰,۰۰۰	سایر دارائیهها :
۷۷,۵۰۰	سرمایه حسن		
<u>۴۲۰,۰۰۰</u>	جمع بدهی و سرمایه	<u>۴۲۰,۰۰۰</u>	جمع کل دارائیهها :

۴ - ورود شریک جدید از طریق سرمایه گذاری و اختصاص پاداش به شریک جدید :

در مواقعی که یک شریک جدید سرشناس و معروف وارد شرکت گردیده نسبت به آنچه آورده (وجوه نقد و دارائی) درصد بیشتری از سهام را تملک گردد ، مازاد ارزش سهام انتقالی به غیر نسبت به وجه پرداختی از سهم شرکت شریکای قدیم کم می شود.

در مثال اول فرض کنید که آقای حسن با سرمایه گذاری نقدی ۶۰,۰۰۰ وارد شرکت گردیده و مالک ۱/۳ از سرمایه شرکت شود و چنانچه نسبت تقسیم سود و زیان بین حسین و محسن به ترتیب ۲/۳ و ۱/۳ باشد، محاسبه و ثبت سرمایه حسن در شرکت جدید و ترازنامه آن به شرح زیر خواهد بود:

محاسبه :

$$۱۲۰,۰۰۰ + ۹۰,۰۰۰ = ۲۱۰,۰۰۰ = \text{سرمایه شرکت قبل از ورود حسن}$$

$$۲۱۰,۰۰۰ + ۶۰,۰۰۰ = ۲۷۰,۰۰۰ = \text{سرمایه جدید شرکت}$$

$$۲۷۰,۰۰۰ \times ۱/۳ = ۹۰,۰۰۰ = \text{سهم سرمایه حسن}$$

$$۹۰,۰۰۰ - ۶۰,۰۰۰ = ۳۰,۰۰۰ \text{ تأمین کسری سرمایه توسط حسین و محسن}$$

$$۳۰,۰۰۰ \times ۲/۳ = ۲۰,۰۰۰ \text{ کسر می شود از سرمایه حسین}$$

$$۳۰,۰۰۰ \times ۱/۳ = ۱۰,۰۰۰ \text{ کسر می شود از سرمایه محسن}$$

ثبت :

$$۶۰,۰۰۰ \text{ وجوه نقد}$$

$$۲۰,۰۰۰ \text{ سرمایه حسین}$$

$$۱۰,۰۰۰ \text{ سرمایه محسن}$$

$$۹۰,۰۰۰ \text{ سرمایه حسن}$$

بابت ورود شریک جدید و اختصاص ۱/۳ از سهام شرکت به وی

خروج شریک

خروج شریک به سه طریق امکان پذیر می باشد

۱) خروج شریک به ارزش دفتری سهام :

(کلیه مبالغ به هزار ریال می باشد)

به هنگام خروج یک شریک و تصفیه سرمایه وی موارد زیر می بایستی انجام گیرد .

الف – تسهیم سود و زیان مدت فعالیت و ثبت آن در حساب سرمایه شرکاء .

ب – تعدیل مانده دفتری اموال و موجودیهای شرکت به قیمت روز آنها و انتقال مابه التفاوت قیمت ارزیابی و دفتری به حساب شرکاء .

ج – پرداخت سهم الشرکه شریک خارج شده بر اساس سرمایه جدید وی .

مثال : حسن ، یکی از شرکاء شرکت تضامنی حسین و محسن و حسن در ۸۲/۷/۱ قصد خروج از شرکت را دارد از شرکت خارج شود در تاریخ فوق ترازنامه شرکت به شرح زیر می باشد و سود ناویژه ۶ ماهه که طبق شرکت نامه به نسبت سهم الشرکه تقسیم می گردد ، مبلغ ۸۰,۰۰۰ می باشد.

ترازنامه

تاریخ ۸۲/۷/۱

۵۰,۰۰۰	جمع بدهیها :	۲۰۰,۰۰۰	وجوه نقد
۱۵۰,۰۰۰	سرمایه حسین	۱۰۰,۰۰۰	موجودی کالا
۹۰,۰۰۰	سرمایه محسن	۵۰,۰۰۰	زمین
۶۰,۰۰۰	سرمایه حسن	۸۰,۰۰۰	ساختمان
۸۰,۰۰۰	سود ناویژه ۶ ماهه		
<u>۴۳۰,۰۰۰</u>	<u>جمع بدهی و سرمایه</u>	<u>۴۳۰,۰۰۰</u>	<u>جمع کل دارانیهها :</u>

ارزیاب مستقل موجودی کلای شرکت را ۸۵,۰۰۰ و زمین را ۷۸,۰۰۰ و ساختمان را ۸۰,۰۰۰ ارزیابی نموده است مطلوب است ثبت حسابداری خروج حسن به ارزش دفتری سرمایه وی .

الف _ محاسبه و ثبت سود و زیان ۶ ماهه

۳۰۰,۰۰۰

کل سرمایه شرکت

$$۱۵۰,۰۰۰ \div ۳۰۰,۰۰۰ \times ۱۰۰ = \%۵۰$$

سهم حسین

$$۹۰,۰۰۰ \div ۳۰۰,۰۰۰ \times ۱۰۰ = \%۳۰$$

سهم محسن

$$۶۰,۰۰۰ \div ۳۰۰,۰۰۰ \times ۱۰۰ = \%۲۰$$

سهم حسن

ثبت :

۸۰,۰۰۰

حساب خلاصه سود و زیان

۴۰,۰۰۰

سرمایه حسین (۸۰,۰۰۰ × %۵۰)

سرمایه محسن (۳۰٪ × ۸۰,۰۰۰) ۲۴,۰۰۰

سرمایه حسن (۲۰٪ × ۸۰,۰۰۰) ۱۶,۰۰۰

بابت تقسیم سود ویژه به حساب سرمایه داران به نسبت سهام

ب _ محاسبه تفاوت ارزش دفتری و بازار دارائیهها

شرح دارایی	ارزش دفتری	ارزش بازار
موجودی کالا:	۱۰۰,۰۰۰	۸۵,۰۰۰
زمین:	۵۰,۰۰۰	۷۸,۰۰۰
ساختمان:	۸۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰
جمع	۲۳۰,۰۰۰	۲۴۳,۰۰۰

تفاوت میان ارزش بازار و ارزش دفتری : ۲۴۳,۰۰۰ - ۲۳۰,۰۰۰ = ۱۳,۰۰۰

ثبت :

زمین (۷۸,۰۰۰ - ۵۰,۰۰۰) ۲۸,۰۰۰

موجودی کالا (۱۰۰,۰۰۰ - ۸۵,۰۰۰) ۱۵,۰۰۰

سرمایه حسین (۵۰٪ × ۱۳,۰۰۰) ۶,۵۰۰

سرمایه محسن (۳۰٪ × ۱۳,۰۰۰) ۳,۹۰۰

سرمایه حسن (۲۰٪ × ۱۳,۰۰۰) ۲,۶۰۰

بابت ثبت تفاوت ارزیابی دارائیهها و تقسیم آن به نسبت بین شرکاء

سرمایه محسن		سرمایه حسین		سرمایه حسن	
۹۰,۰۰۰		۱۵۰,۰۰۰		۶۰,۰۰۰	
۲۴,۰۰۰		۴۰,۰۰۰		۱۶,۰۰۰	
۳,۹۰۰		۶,۵۰۰		۲,۶۰۰	
۱۱۷,۹۰۰		۱۹۶,۵۰۰		۷۸,۶۰۰	

ترازنامه جدید شرکت

تاریخ ۸۲/۷/۱

وجوه نقد	۲۰۰,۰۰۰	جمع بدهیهها :	۵۰,۰۰۰
موجودی کالا	۸۵,۰۰۰	سرمایه حسین	۱۹۶,۵۰۰
زمین	۷۸,۰۰۰	سرمایه محسن	۱۱۷,۹۰۰

۷۸,۶۰۰	سرمایه حسن	۸۰,۰۰۰	ساختمان
۴۴۳,۰۰۰	جمع بدهی و سرمایه	۴۴۳,۰۰۰	جمع کل دارائیهها :

ثبت خروج حسن :

۷۸,۶۰۰	سرمایه حسن
۷۸,۶۰۰	وجوه نقد

بابت ثبت خروج حسن از شرکت

(۲) خروج شریک از شرکت بامبلغی کمتر از ارزش دفتری سرمایه ؛

به هنگام خروج يك شريك از شرکت و دریافت سهم الشركه خود به مبلغی کمتر از ارزش دفتری می بایستی مواردی به شرح زیر انجام گردد:

الف – تسهیم سود مدت فعالیت به حساب سرمایه شرکاء.

ب – تعدیل مانده دفتری اموال و موجودیهای شرکت به قیمت روز آنها و انتقال مابه التفاوت قیمت ارزیابی و دفتری به حساب شرکاء .

ج – پرداخت مبلغ توافق شده به شریک خارج شده .

د – اضافه نمودن مابه التفاوت وجه پرداختی به شریک خارج شده ، نسبت به سرمایه شرکاء باقیمانده .

مثال : در مثال قبل فرض کنید آقای حسن حاضر به خروج از شرکت در ازای دریافت مبلغ ۶۶,۰۰۰ وجه نقد باشد چنانچه در توافق جدید حسین و محسن در تشکیل يك شرکت تضامنی جدید توافق کرده باشند که تقسیم سود و زیان به نسبت ۲/۳ و ۱/۳ باشد در این صورت ثبت خروج حسن از شرکت به قرار زیر می باشد . با توجه به این نکته که در مثال قبل سرمایه حسن پس از تقسیم سود و تعدیلات ۷۸,۶۰۰ شده که مبلغ ۶۶,۰۰۰ آنرا گرفته و از شرکت خارج شود.

ثبت خروج حسن :

۷۸,۶۰۰	سرمایه حسن
۶۶,۰۰۰	وجوه نقد
۸,۴۰۰	سرمایه حسین $(۱۲,۶۰۰ \times ۲/۳)$
۴,۲۰۰	سرمایه محسن $(۱۲,۶۰۰ \times ۱/۳)$

بابت ثبت خروج حسن از شرکت و دریافت مبلغ توافق شده

(۳) خروج شریک از شرکت با مبلغی بیشتر از ارزش دفتری سرمایه ؛

به هنگام خروج يك شريك از شركت و دريافت سهم الشركه خود به مبلغی بیشتر از ارزش دفتری می بایستی مواردی به شرح زیر انجام گردد:

الف - تسهیم سود مدت فعالیت به حساب سرمایه شرکاء.

ب - تعدیل مانده دفتری اموال و موجودیهای شرکت به قیمت روز آنها و انتقال مابه التفاوت قیمت ارزیابی و دفتری به حساب شرکاء .

ج - پرداخت مبلغ توافق شده به شريك خارج شده .

د - كسر نمودن مابه التفاوت وجه پرداختی به شريك خارج شده ، نسبت به سرمایه شرکاء باقیمانده .

مثال : چنانچه در مثال قبلی ذکر شد فرض کنید شرکاء برای تشویق خروج حسن حاضر شوند سهم ویرا به مبلغ ۱۰۲,۰۰۰ ریال خریداری کنند در این صورت ثبت خروج حسن به شرح زیر خواهد بود . باتوجه به تسهیم سود و زیان به نسبتی که قبلاً ذکر گردید.

ثبت خروج حسن :

سرمایه حسن ۷۸,۶۰۰

سرمایه حسین $(۲۳,۴۰۰ \times ۲/۳)$ ۱۵,۶۰۰

سرمایه محسن $(۲۳,۴۰۰ \times ۱/۳)$ ۷,۸۰۰

وجوه نقد ۱۰۲,۰۰۰

بابت خروج حسن از شرکت و دریافت مبلغ توافق شده

فوت شريك

در صورت فوت یکی از شرکاء مراحل بشرح زیر می بایستی صورت پذیرد.

الف - سود و زیان ویژه تا روز برای بخشی از سال تا روز فوت محاسبه گردد.

ب - بستن حساب سود و زیان به حساب شرکاء .

ج - تسویه با وارث شريك فوت شده بر مبنای شرکت نامه .

د - ثبت خروج شريك فوت شده در دفاتر .